

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

พฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ในเขตสีลม

กรุงเทพมหานคร ในปีพ.ศ. 2541

Consumer Behavior of Non - Pesticide Vegetables and Fruits
in Silom Street , Bangkok in 1998 .

โดย

นางสาวอรุณี ตันติมูรธา

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

พ.ศ. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ.

เรื่อง

พฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ในเขตสีลม
กรุงเทพมหานคร ในปีพ.ศ. 2541.

Consumer Behavior of Non - Pesticide Vegetables and Fruits
in Silom Street , Bangkok in 1998 .

โดย

นางสาวอรุณี ตันติมูรธา

T096377

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรวท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่

เดือน

พ.ศ. 2541

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

(ผศ. ศุภสมบุรณ์ อิงรัตนากร)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(อาจารย์สนอง นิลเพ็ชร)

หัวหน้าภาควิชา

ผศ.

๐418๙๗

๒๕๔๑

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....

วัน.เดือน.ปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

		หน้า
สารบัญตาราง		()
บทที่ 1	บทนำ	1
	ความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย	1
	ขอบเขตของการวิจัย	2
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
	นิยามศัพท์	2
บทที่ 2	การตรวจเอกสาร	3
	ความหมายของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	3
	กรรมวิธีในการผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	4
	มาตรฐานความปลอดภัยสารเคมีในผักและผลไม้	5
	ตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	10
	พฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	12
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	15
	ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	15
	สถานที่และระยะเวลาที่ทำการศึกษา	15
	เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย	15
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	17
บทที่ 4	ผลการวิจัยและวิจารณ์	19
	ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	19
	ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักและผลไม้	
	ปลอดภัยสารพิษ	24
	ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและ	
	ผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	28
	วิจารณ์ผลการวิจัย	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	
สรุปและข้อเสนอแนะ	33
ข้อเสนอแนะ	34
ข้อเสนอแนะทางด้านงานวิจัย	35
เอกสารอ้างอิง	36
ภาคผนวก	
แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	37

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	
สารเคมีที่ตกค้างในผักและผลไม้	6
2	
ผักสดปลอดภัยสารเคมีพบสารเคมีเกินมาตรฐานในปี 2537	7
3	
ผลตรวจวิเคราะห์ผักสดปลอดภัยสารพิษในปี 2537	8
4	
ผลตรวจวิเคราะห์ผักทั่วไปและผักปลอดภัยสารพิษในปี 2539	9
5	
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	21
6	
ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	25
7	
ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	29

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับราคาที่ได้ในช่วงแรก แต่จะมีผลในระยะยาวในเรื่องของสุขภาพ เพราะฉะนั้นจึงขึ้นกับความ
อดทนของเกษตรกรในช่วงแรก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อความสมบูรณ์ในหลักสูตร วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)
กว่าจะได้เป็นรูปเล่มนี้ ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่าง ๆ ที่ให้คำแนะนำ คำปรึกษา และ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนมาเป็นปัญหาพิเศษที่เสร็จโดยสมบูรณ์นั้น ข้าพเจ้าขอขอบคุณมา ณ
โอกาสนี้ คือ ผศ. ศุภสมบุรณ์ อังรัตนกร ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ อาจารย์สนอง นิล
เพชร กรรมการปัญหาพิเศษ และ ขอขอบคุณพ่อแม่ ญาติพี่น้อง และ เพื่อน ที่เป็นกำลังใจให้
รวมทั้งขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านในการกรอกแบบสอบถามทุกข้อทุกฉบับ

ข้าพเจ้าหวังว่าปัญหาพิเศษฉบับนี้ คงเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ได้พบเห็น และ ผู้ที่สนใจใน
เรื่องนี้ได้มากที่สุด ถ้ามีคำชมใด ๆ ขอมอบให้แก่บุคคลที่ได้กล่าวข้างต้น หากมีข้อผิดพลาด
ประการใดก็ขออภัยมา ณ ที่นี้ค่ะ

นางสาวอรุณี ตันติบุรธา

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ผักและผลไม้จัดอยู่ในอาหารหลักห้าหมู่ที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันผักและผลไม้โดยทั่วไปนั้นในปัจจุบันได้มีสารพิษต่างๆตกค้างอยู่เป็นจำนวนมาก อันเนื่องมาจากการฉีดสารเคมีต่างๆจากเกษตรกร และการฉีดสารเคมีนั้นได้ก่อให้เกิดมลพิษต่างๆมากมายทั้งทางดิน , อากาศ และน้ำ ซึ่งทำให้เกิดการทำลายสภาวะแวดล้อมต่างๆ และทำให้สุขภาพของมนุษย์ โดยเฉพาะในเมืองใหญ่ๆ นั้นมีสภาพที่แย่งเรื่อยๆ ดังนั้นในปัจจุบันจึงได้มีการปลูกผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ เพื่อช่วยให้สภาวะต่างๆดีขึ้นรวมทั้งสุขภาพของมนุษย์ ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะทำการศึกษาถึงพฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในเขตสีลม เนื่องจากมีห้างสรรพสินค้าที่ค่อนข้างใหญ่ และมีปริมาณผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในจำนวนที่ค่อนข้างมากเมื่อเปรียบเทียบกับห้างอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคที่มีต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษของผู้บริโภคในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษของผู้บริโภคในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ในการทำการศึกษาในเรื่องของพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ได้ทำการกำหนดขอบเขตในการที่จะทำการศึกษาซึ่งได้มีการจัดทำกรเก็บข้อมูลดังกล่าวขึ้นในห้างสรรพสินค้า 2 แห่ง ในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร ในปีพ.ศ. 2541

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษของผู้บริโภคในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร
3. ข้อมูลที่ได้นั้นสามารถนำไปใช้พิจารณาและวางแผนในการที่จะนำไปเผยแพร่ให้แก่บุคคลโดยทั่วไปที่มีความสนใจในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษได้ถูกต้อง
4. เป็นแนวทางในการที่จะพัฒนาผลผลิตเพื่อที่จะพัฒนาช่องทางในการจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ให้มีการกระจายได้กว้างขวางขึ้นในอนาคตข้างหน้า

นิยามศัพท์

ผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ หมายถึง ผักและผลไม้ที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรที่ปลูกโดยวิธีการที่มีการควบคุมการใช้สารเคมีโดยไม่มีความจำเป็น และถ้ามีความจำเป็นในการที่จะต้องมีการใช้สารเคมีนั้นสามารถใช้ได้ แต่ต้องใช้ในปริมาณน้อยไม่เกิดอันตรายต่อร่างกายและสิ่งแวดล้อม

พฤติกรรมผู้บริโภค หมายถึง การกระทำของผู้บริโภคที่รวมถึงลักษณะทางพฤติกรรมของผู้บริโภคในขณะใดขณะหนึ่งของผู้บริโภคซื้อสินค้านั้นว่าจะมีกระบวนการทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาต่างๆที่มีส่วนสร้างและขัดเกลาทัศนคติและค่านิยมก่อนเสมอในการที่จะได้สินค้ามาตามความต้องการ ซึ่งได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตสีลม

บทที่ 2

ตรวจเอกสาร

ในการศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษของผู้บริโภคในเขตสโลม กรุงเทพมหานคร ได้ทำการตรวจเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้ทำการศึกษา

2.1 ความหมายและความสำคัญของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ หมายถึง ผักและผลไม้ที่ปลูกในระบบเกษตรกรรมทางเลือก โดยมุ่งเน้นการไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์ในกระบวนการผลิตโดยไม่มีความจำเป็น และถ้ามีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีสามารถใช้ได้ในปริมาณที่น้อยไม่ทำให้เกิดอันตรายได้ การปลูกพืชเป็นแบบผสมผสาน และเป็นการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์เป็นแนวทางหลัก หากมีสารพิษตกค้างอยู่ต้องมีค่าไม่เกินค่าความปลอดภัยที่กฎหมายกำหนดไว้ และต้องมีค่าไม่เกินค่าความปลอดภัยตามมาตรฐานสากลกำหนดไว้ (วิฑูรย์ ปัญญากุล : 2535 : พืชผักปลอดภัยสารพิษ : 10)

กิตติอาภา กาคำ (2536 : 1 - 5) . ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ได้ให้ความสนใจในเรื่องสุขภาพและตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากสารเคมีมากขึ้นจึงได้เกิดโครงการต่างๆเพื่อให้มีการจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และมีการรณรงค์ให้คนนิยมบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษให้มากขึ้น เช่น การจัดให้มีตลาดจำหน่ายผักและผลไม้ที่ผลิตตามวิธีการตามธรรมชาติโดยไม่มีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผลิตผลผลิตปลอดภัยสารพิษในโครงการหลวง และกรมวิชาการเกษตรที่เป็นโครงการที่ต่อเนื่องมาจากโครงการผลิตผักเพื่ออนามัยโดยใช้ชื่อว่า “โครงการนำร่องผลิตผักและผลไม้อนามัย ” อันเป็นโครงการที่เพิ่มเติมจากโครงการเดิมโดยมีการเพิ่มตลาดที่จะรองรับผลผลิตทางการเกษตรที่ผลิตขึ้นจากสมาชิกโครงการใน 9 จังหวัด นอกจากใช้เพื่อการบริโภคภายในประเทศแล้วยังมีการผลิตเพื่อการส่งออกและให้ผลผลิตดังกล่าวตรงตามมาตรฐานสากล และกฎหมายของต่างประเทศที่ไทยได้มีการส่งออกให้ไปจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิรนาม (2533 : 5 - 6) . ในช่วงปี พ.ศ. 2533 ผลผลิตของไทยส่วนใหญ่ใช้ในการบริโภคสดและใช้ในการแปรรูปอาหาร ผักและผลไม้ส่วนใหญ่มีสารพิษตกค้างเป็นจำนวนมากเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของปริมาณสารเคมีและจำนวนในการฉีดสารเคมีเพื่อป้องกันแมลงและศัตรูพืชมากขึ้น การรณรงค์ให้ลดการใช้สารเคมีและหันมาผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษตามโครงการปลูกผักอนามัยกลับไม่ได้รับความสนใจจากเกษตรกรมากเนื่องจากแรงจูงใจในแง่ผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ในขณะที่โอกาสขาดทุนสูงประกอบกับตลาดที่รองรับผลผลิตมีน้อยและมีการขยายตัวช้า ทำให้เป็นอุปสรรคในการขยายตัวในการลงทุนปลูกผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ แม้ว่าความพยายามที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการนั้นจะทำต่อเนื่องมา แต่ความตื่นตัวของเกษตรกรนั้นมีไม่มาก เนื่องจากการขาดตลาดที่จะรองรับผลผลิต และปัญหาการขาดทุนจากการเลือกแหล่งลงทุนที่ไม่เหมาะสม แนวทางในการแก้ไขของกรมวิชาการเกษตรและส่งเสริมการเกษตร คือ เกษตรกรควรรวมกลุ่มกันเพื่อจำหน่ายผลผลิตและปรับปรุงวิธีการบรรจุหีบห่อให้มีความแตกต่างจากผักธรรมดา เพื่อเป็นการเปลี่ยนรสนิยมของผู้บริโภคที่จะเป็นการกระตุ้นตลาดโดยไม่ต้องมีการเพิ่มราคาจำหน่าย และเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นโดยไม่ต้องบริโภคผักและผลไม้ที่มีการฉีดสารเคมีในการกำจัดแมลงและศัตรูพืช

2.2 กรรมวิธีในการผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ได้แก่

2.2.1 ผักอนามัย เป็นเกษตรแบบครบวงจรที่มีการอนุญาตให้มีการใช้ปุ๋ยเคมี และฮอร์โมนที่ใช้เร่งผลผลิตได้ เพราะไม่ถือว่าเป็นสารเคมีที่เป็นอันตราย ส่วนยาฆ่าแมลงนั้นอนุญาตให้ใช้ได้แต่ต้องเป็นสารที่ไม่มีฤทธิ์ตกค้างเป็นเวลานาน การดำเนินการในการปลูกเป็นในลักษณะฟาร์มขนาดใหญ่ที่มีการใช้เครื่องจักรกล และมีการรับรองมาตรฐาน โดยกรมวิชาการเกษตรหรือกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2.2.2 ผักปลอดภัยสารพิษของเกษตรกรทางเลือก หมายถึง ผักที่ปลูกโดยไม่อนุญาตให้ใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีสังเคราะห์และฮอร์โมนเร่งผลผลิตทุกประเภท เพราะจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และมีสารพิษตกค้างในผลผลิตและสิ่งแวดล้อม ทำให้ดินไม่เกิดโรคระบาดได้ง่าย ผักที่ปลูกในกรรมวิธีการดังกล่าวจะมีเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนทำงานสนับสนุนในระดับพื้นที่ และทำหน้าที่ในการตรวจตราการผลิต มีการรับรองมาตรฐานโดยสภาพมาตรฐานเกษตรกรรมทางเลือกซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของเกษตรกร องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และผู้บริโภค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 มาตรฐานความปลอดภัยสารเคมีในผักและผลไม้

องค์การอาหารและยา มีการกำหนดค่า MRL (Maximum Residue Limit) ที่ว่าสารตัวนี้ ในผักและผลไม้ชนิดนี้มีได้ไม่เกินกี่ส่วนในล้านส่วนถือว่ามีความปลอดภัย ถ้ามีค่าไม่ถึงค่ามาตรฐานถือว่ามีความปลอดภัย นี่คือค่ามาตรฐานที่ทั่วโลกใช้กันเวลาส่งของเข้า - ออกประเทศ จะทำการเช็คตัวเลขนี้ ซึ่งทางกรมวิชาการเกษตรถือเอาตัวนี้เป็นค่ามาตรฐานว่าผักและผลไม้ชนิดใดตรวจสอบแล้วไม่เกินค่ามาตรฐานถือว่ามีความปลอดภัย (. 2537 : 33) .

จากการสำรวจและวิเคราะห์ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาที่ได้ดำเนินการมา ในปีพ.ศ. 2537 สรุปว่าสินค้าที่อ้างว่าเป็นผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษและมีการจำหน่ายในท้องตลาดแท้จริงแล้วมีสารเคมีตกค้างอยู่ เนื่องจากในการปลูกผักและผลไม้ได้ใช้การปลูกแบบผสมผสาน คือ มีการใช้วิธีอื่นๆเข้าช่วย เช่น สารสกัดจากธรรมชาติ แต่ก็ยังมีการใช้สารเคมีอยู่แต่ใช้ในกรณีจำเป็นและใช้ในปริมาณที่น้อยไม่ถึงขั้นที่เป็นอันตรายเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดคิดว่าไม่พบสารพิษในผักและผลไม้ นั้น ทางกรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้ทำการตกลงร่วมกันโดยให้มีการเปลี่ยนชื่อผักและผลไม้มาเป็น “ ผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ” แทน (. 2539 : 33 - 34) .

สารเคมีที่ใช้ในการเกษตรนั้นเป็นสารที่สลายตัวได้ช้าจึงมีการเหลือตกค้างในระบบนิเวศน์เป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้บริโภคนั้นยากที่จะรอดพ้นจากภัยของสารเคมีที่ปนเปื้อนอยู่ในผลผลิตทางการเกษตรต่างๆได้ จากการสำรวจของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในปี 2531 - 2533 พบว่ามีสารเคมีตกค้างประมาณร้อยละ 30 ในผัก , ในผลไม้กินเปลือกร้อยละ 90 และ ร้อยละ 44 ในผลไม้ที่ไม่กินเปลือก ดังตารางที่ 1 (อมรา วงศ์พุทธพิทักษ์ .2537 : 92) .

ตารางที่ 1 สารเคมีที่ตกค้างในผักและผลไม้

ชนิดอาหาร	วิเคราะห์ ตัวอย่าง	พบ	เกินค่าความ ปลอดภัย (ร้อยละ)	ชนิดผักที่เกิน ค่าความ ปลอดภัย	สารกำจัดศัตรูพืช
1. ผัก					
กินสด 8 ชนิด	218	37	5	ถั่วฝักยาว	monocrotophos
				มะนาว	methylparathion
				กะหล่ำปลี	methiocarb
กินสุก 22 ชนิด	317	38	6	คะน้า กวางตุ้ง	methamidophos
				ดอกกะหล่ำ	carbofiran
				ถั่วแขก บวบ	heptachlor
แต่งกลิ่นรส					
14 ชนิด	68	27	6	ต้นหอม พริก	methyparathion
				สาระแหน่	monocrotophos
				โหระพา	omethoate
2. ผลไม้					
กินทั้งเปลือก					
5 ชนิด	83	96	13	องุ่น	monocrotophos
					dimethoate
ไม่กินเปลือก					
10 ชนิด	79	44	6	ส้มเขียวหวาน	methylparathion
					monocrotophos

ที่มา : กองวิเคราะห์อาหาร กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ปี พ.ศ.2533 .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พบสารเคมีตกค้างในผักสดปลอดสารพิษปี 2537 จำนวน 15 ตัวอย่าง จากจำนวนผักที่ตรวจสอบ 38 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 39.5 ที่มีตัวอย่างที่ตรวจพบสารเคมีเกินมาตรฐานกำหนด (ค่า Maximum Residual Limits : MRL ตาม Codex และตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 163 พ.ศ.2538 เรื่องอาหารที่มีสารพิษตกค้าง) ซึ่งพบสารเคมีปริมาณสูงเมื่อเทียบกับมาตรฐานกำหนดในผักชนิดต่างๆที่ใกล้เคียงกันจำนวน 4 ตัวอย่าง คือ ผักกวางตุ้งของยี่ห้อ Green Life พบสารเคมีเกินมาตรฐาน 3 ชนิด, ผักกวางตุ้งยี่ห้อผักดอกเตอร์ พบสารเคมี 1 ชนิด ผักกวางตุ้งของกลุ่มปรับปรุงคุณภาพพืชผักตลอดจนผักกาดขาวของ Snow Drop พบสารเคมีเกินมาตรฐาน 1 ชนิดเช่นกัน ดังแสดงในตารางที่ 2 และพบสารตกค้างเกินมาตรฐานจากการสำรวจดังตารางที่ 3 ส่วนตารางที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ผักต่างๆไปและผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ โดยแยกตามชนิดผักในปี 2539

ตารางที่ 2 ผักสดปลอดสารเคมี พบสารเคมีเกินมาตรฐาน 4 อย่างในปี 2537

ชนิดผัก	ชื่อการค้า	สถานที่เก็บตัวอย่าง	สารเคมีที่ตกค้างเกินมาตรฐาน	
			ชื่อสาร	ปริมาณ (มก./กก.)
กวางตุ้ง	Greenlife	เซ็นทรัลหัวหมาก	methamidophos	1.47
			profenophos	2.28
			cypermethrin	1.67
กวางตุ้ง	ผักดอกเตอร์	เซ็นทรัลบางซื่อ	dicrotophos	3.12
กวางตุ้ง	กลุ่มปรับปรุงคุณภาพ	เซ็นทรัลบางซื่อ	dicrotophos	4.80
ผักกาดขาว	Snow Drop	เซ็นทรัลหัวหมาก	cypermethrin	2.33

ที่มา : ผลการตรวจ . 2537 : 31 .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ผลตรวจวิเคราะห์ผักสดปลอดภัยสารพิษแยกตามชนิดผักในปีพ.ศ.2537

ชนิดผัก	จำนวน ตัวอย่าง	ตัวอย่างที่พบสารตกค้าง		ตัวอย่างที่พบสารตกค้าง มาตรฐาน	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กวาดุ้ง	13	8	61.5	3	23.1
ผักกาดขาว	8	4	50.0	1	12.5
กะหล่ำปลี	6	0	0	0	0
คะน้า	4	2	50.0	0	0
ผักบุ้งจีน	3	0	0	0	0
ผักกาดขาวปลี	1	0	0	0	0
ผักบุ้ง	1	0	0	0	0
ผักกาดหอม					
หงษ์	1	1	100.00	0	0
กะหล่ำม่วง	1	0	0	0	0
รวม	38	15	39.5	4	10.5

ที่มา : ฉลาดซื้อ . 2537 : 31 .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ผลตรวจวิเคราะห์ผักต่างๆไป และผักปลอดสารพิษแยกตามชนิดผักในปี 2539

ชนิดผัก	ผักธรรมดา			ผักปลอดภัยสารพิษ		
	จำนวน	ตย.ที่พบ	ตย.เกิน	จำนวน	ตย.ที่พบ	ตย.เกิน
	ตย.ทั้งหมด	สารตกค้าง (ร้อยละ)	มาตรฐาน (ร้อยละ)	ตย.ทั้งหมด	สารตกค้าง	มาตรฐาน (ร้อยละ)
คะน้า	8	7(87.5)	0	7	6(87.5)	1(14.5)
กวางตุ้ง	7	4(57.1)	2(28.6)	8	3(37.5)	0
กะหล่ำปลี	6	0	0	6	0	0
ผักกาดขาว	3	2(66.7)	0	5	1(20.0)	0
ผักนึ่ง	1	0	0	1	0	0
ผักกาดขาวปลี	0	0	0	2	0	0

ที่มา : ตลาดซื้อ . 2539 : 32 .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 ตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ (วิชาญ ปัญญากุล และตรีศดา

ตรีมรรคา.2538 :78 - 79). ได้กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้บริโภค โดยเริ่มต้นจากภายในครอบครัวโดยการหาซื้อผักและอาหารปลอดภัยสารพิษมาทำเองในบ้านทำให้ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ปลอดภัย และประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากการหันมารับประทานพืชผักปลอดสารเคมีแล้ว การปรับเปลี่ยนแบบแผนการบริโภคก็เป็นสิ่งจำเป็นในทุกวันนี้ การบริโภคผักเพียงไม่กี่ชนิดได้กลายเป็นความเคยชินของผู้บริโภคจนทำให้เกิดเป็นอุปสงค์การตลาดสำหรับเกษตรกรในการที่จะต้องปลูกผักที่ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค จึงต้องมีการใส่ปุ๋ยยาสารเคมีจำนวนมาก เนื่องจากผักบางชนิดนั้นผู้บริโภคมีความต้องการไม่ตรงกับฤดูกาลของผักชนิดนั้นๆ トラบใดที่ผู้บริโภคยังยืนยันที่จะบริโภคต่อไปเช่นนี้ทำให้เกษตรกรจึงต้องมีการใช้สารเคมีอีกต่อไป

การเลือกซื้อผักปลอดภัยสารพิษยังช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชนบท เพราะเมื่อเกษตรกรปลูกผักและผลไม้โดยไม่มีการใช้สารเคมีนั้นทำให้ปัญหาการปนเปื้อนสารพิษในระบบนิเวศน์ค่อยๆลดลงสามารถฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ขึ้นอีกครั้ง การเลือกซื้อผักจากกลุ่มเกษตรกรในกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือก จึงเป็นการสนับสนุนให้ชาวบ้านมีโอกาสทำงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อเกษตรกร คนเมือง และสิ่งมีชีวิตอื่นๆในระบบนิเวศทั้งหมด พืชผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษเป็นกุญแจที่สำคัญในการแก้ไขความเชื่อมโยงเมือง - ชนบท ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ผู้บริโภคสามารถกระทำได้ที่และมีผลในทางปฏิบัติ

ตัวอย่างบริษัทผู้ผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษที่จำหน่าย ได้แก่

- 1.บริษัทผักดอกเตอร์ ได้แก่ Natural Fresh และผักดอกเตอร์
- 2.บริษัท โซเซียลกรีน
- 3.กลุ่มแพนไบโอเทค ได้แก่ Naturelover
- 4.บริษัทเกษตรนคร ได้แก่ Good Choice และ Green Pak
- 5.ผักอนามัย
- 6.ผักดอยหลวง
- 7.ผักดอยคำ โครงการหลวง
- 8.กลุ่มสันติอโศก
- 9.กลุ่ม MOA
- 10.กลุ่มเกษตรวิเศษ (ฉะเชิงเทรา)
11. บริษัทซีพี ได้แก่ ผักอบฝัน
12. ผักของกลุ่มเกษตรทางเลือก ได้แก่ กรีนเน็ต เจวีซี

สถานที่จำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ได้แก่

1. กลุ่มกรีนเน็ต
2. ร้าน Green Net Shop
3. ร้านบ้านอู่ (ชมรมศิษย์เก่าบูรณะชนบทและเพื่อน)
4. ร้านต้นไม้ใหญ่ - มูลนิธิหมอชาวบ้าน
5. ร้านเพื่อนธรรมชาติ - โครงการสมุนไพรเพื่อการพึ่งตนเอง
6. ชมรมพิทักษ์ธรรมชาติ - ศูนย์อาสาสมัครผู้ป่วน
7. ร้านอิมบุญ อำเภอ เมือง จังหวัด เชียงใหม่
- 8.โครงการตลาดทางเลือก อำเภอ เมือง จังหวัด สุรินทร์
9. ร้านเพื่อนสุขภาพ อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัด สงขลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลผลิตและผลิตภัณฑ์การเกษตรปลอดภัยสารพิษในปัจจุบันนี้มีทั้งสินค้าปลอดภัย สารพิษเพื่อการอุปโภคและบริโภคหลายอย่าง เช่น น้ำตาลโตนด น้ำมันงา งาขาว - งาดำ ถั่วลิสง ถั่วเขียว มะตูม เก๊กฮวย กะปิ ไข่ไก่ ยาสมุนไพร ชาสมุนไพร ลำไยแห้ง ก๋วยเตี๋ยวน้ำแข็ง ฯลฯ สินค้าเหล่านี้จัดจำหน่ายโดยองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านการตลาดทางเลือกในรูปแบบต่างๆ กัน ผู้บริโภคที่ซื้อหาสินค้าปลอดภัยสารพิษที่จำหน่ายโดยระบบตลาดทางเลือกนั้นสามารถมั่นใจในสินค้าว่ามีความปลอดภัยจริง และยังช่วยในการสนับสนุนทางการเมืองและสังคมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยอีกทางหนึ่ง (ประเวศ วะสี . 2537 :14) .

2.5 พฤติกรรมผู้บริโภคและผลไม่ปลอดภัยสารพิษ

เดือนจิตร สวงวนศิลป์ (2536) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารปลอดภัย สารพิษในเขตกรุงเทพมหานคร และได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการทำ ตารางไขว้ (crosstab) และทดสอบค่าสถิติ (Chi - square) ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ จากการสำรวจ พฤติกรรมผู้บริโภคอาหารปลอดภัยทั้งสิ้น 70 ราย พบว่าผู้บริโภคส่วนมากจะบริโภคอาหาร ปลอดภัยน้อยกว่า 3 วัน ในหนึ่งสัปดาห์ เพราะว่าผู้บริโภคตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากสาร พิษตกค้างในอาหารและผู้บริโภคนิยมที่จะบริโภค ข้าวกล้องปลอดยาฆ่าแมลงมากที่สุด เหตุที่เลือก บริโภคข้าวกล้องปลอดยาฆ่าแมลง เพราะว่ามีคุณค่าทางอาหารสูงและปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม และ จากการสำรวจผู้บริโภคเห็นว่าราคาอาหารปลอดภัยในปัจจุบันเหมาะสมดี แม้ว่าราคาจะเพิ่มสูง ขึ้นผู้บริโภคก็ยังคงบริโภคต่อไปเรื่อยๆเพื่อรักษาสุขภาพและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ด้านการส่งเสริมให้ผู้บริโภคเข้าถึงคุณภาพประโยชน์ของอาหารปลอดภัยควรปรับปรุงด้านการ โฆษณาและการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและจากการวิเคราะห์ความ สัมพันธ์ระดับรายจ่ายที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารปลอดภัย และค่าใช้จ่ายในการบริโภคอาหารปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมในเรื่องการการ เปลี่ยนไปบริโภคอาหารประเภทอื่น

ประเวศ วะสี (2537 : 25 - 27) ได้กล่าวว่าจากการสำรวจเมื่อปี 2535 พบว่ามีองค์กรพัฒนาเอกชนกว่า50องค์กรทั่วประเทศที่ทำงานส่งเสริมระบบเกษตรกรรมทางเลือกและมีเกษตรกรกว่า20,000ครอบครัวหรือประมาณ 0.4 เปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรทั่วประเทศ 5 ล้านครอบครัว ที่ได้ทำการผลิตพืชผักและอาหารปลอดภัยสารพิษจำหน่าย องค์กรพัฒนาเอกชนได้ร่วมกับกลุ่มชาวบ้านจัดตั้งกิจกรรมตลาดทางเลือกขึ้น โดยมีเป้าหมายที่จะกระจายผลผลิตที่มีคุณภาพให้แก่ผู้บริโภคที่มีความสนใจ ตลาดทางเลือกดังกล่าวไม่ใช่ช่องทางตลาดที่มุ่งเน้นเฉพาะการขายผลผลิตปลอดภัยสารพิษเท่านั้น แต่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางสังคมในการเชื่อมโยงผู้ผลิตในชนบทและผู้บริโภคในเมืองเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม อันนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสืบไป

ในระบบตลาดทางเลือกนี้ องค์กรพัฒนาเอกชนจะร่วมกับเกษตรกรกำหนดราคารับซื้อผลผลิตเกษตรปลอดภัยสารพิษตามมาตรฐานที่กำหนดร่วมกัน โดยราคาของผลผลิตต้องสะท้อนต้นทุนทางสังคม และสิ่งแวดล้อมของการผลิต และเอื้ออำนวยให้กับเกษตรกรได้ดำรงชีพอย่างสมศักดิ์ภาพ นอกจากนี้ตลาดทางเลือกยังเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อทำการแปรรูปผลผลิต และจัดการด้านการตลาดร่วมกันซึ่งเป็นการช่วยบูรณาการให้การเสริมสร้างสถาบันของชุมชนท้องถิ่นต่อไป การทำการเกษตรที่ปลอดสารเคมีมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอันจะช่วยสร้างสมดุลของระบบนิเวศน์โดยรวมของโลกนี้ด้วย

ผู้บริโภคที่ซื้อหาสินค้าปลอดภัยสารพิษที่จำหน่ายโดยระบบตลาดทางเลือก จึงสามารถมั่นใจในคุณภาพสินค้าได้ว่าปลอดภัยจากสารพิษจริงนอกจากนั้นการเลือกซื้อผักและอาหารปลอดสารเคมีจากระบบตลาดทางตรงนี้ไม่ใช่เป็นการช่วยเหลือให้ชาวบ้านสามารถหลีกเลี่ยงจากวงจรการผลิตที่ต้องใช้สารเคมีเท่านั้น แต่ยังเป็นการช่วยสนับสนุนทางการเมืองและสังคมให้กับความทุ่มเทของขบวนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับหนึ่ง

วิฑูรย์ ปัญญากุล และ ตริยดา ตริมรรคา (2538 : 78 - 79) ได้กล่าวว่า แม้ว่าอาหารปลอดภัยสารพิษจะได้รับความสนใจมากมายจากผู้บริโภคในเมือง แต่โชว่าตลาดทางเลือกจะประสบความสำเร็จ แท้จริงแล้วผู้บริโภคในเมืองที่เป็นผู้ซื้อขาดว่าสินค้าผลผลิตปลอดภัยสารพิษตลาดทางเลือกจะไปรอดหรือไม่ แต่ในทุกวันนี้วิถีชีวิตคนเมืองได้เป็นวิถีของการแข่งขันกับเวลาทำให้เกิดปัญหาแก่ตัวเองและกับสังคมมากมาย การปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านของสุขภาพอนามัยของผู้บริโภคเองแต่รวมถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยรวม ทางเลือกใหม่ของผู้บริโภคในการรักษาสุขภาพและสภาวะแวดล้อมประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติดังนี้ คือ

- การทำอาหารกินเอง ทำให้ได้อาหารที่มีประโยชน์ ปลอดภัยสารพิษ และช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย

-ปรับเปลี่ยนวิถีการบริโภคเน้น อาหารธรรมชาติ โดยเฉพาะผักที่ปลอดภัยสารพิษ การเลือกซื้อผักและอาหารปลอดภัยสารพิษไม่ควรเลือกซื้อโดยคำนึงถึง ความสวยงามภายนอก เพราะความสวยงามภายนอกไม่ได้สะท้อนถึงคุณภาพภายในของอาหาร

- บริโภคตามวิถีธรรมชาติ เพราะผลผลิตการเกษตรปลอดภัยสารพิษเป็นผลผลิตตามฤดูกาล การบริโภคอาหารหรือผักที่ออกนอกฤดู เป็นการบริโภคที่ฝืนวิถีธรรมชาติ ทั้งในด้านการผลิตและการบริโภค การผลิตผักนอกฤดูจำเป็นต้องมีการใช้สารเคมีอย่างแน่นนอน สารเคมีที่ใช้ไม่เป็นผลดีต่อผู้บริโภค เกษตรกร และระบบนิเวศน์แม่แต่น้อย อีกทั้งควรหันมาบริโภคผักพื้นบ้านซึ่งเป็นผักที่ให้ผลผลิตตลอดปีโดยไม่ต้องใช้สารเคมี ผักพื้นบ้านยังมีสรรพคุณเป็นยาสมุนไพรในการป้องกันและรักษาโรคที่ดีอีกด้วย

- สนับสนุนขบวนการตลาดทางเลือก ผู้บริโภคอาจช่วยสนับสนุนได้หลายรูปแบบ โดยเฉพาะการเลือกซื้อสินค้าจากเครือข่ายตลาดทางเลือกหรือช่วยในด้านอื่นๆ เช่น การเสนอแนะช่องทางตลาด การช่วยประชาสัมพันธ์ให้กับผู้บริโภค การเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลผลิตปลอดภัยสารเคมี การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคให้สอดคล้องกับวิถีธรรมชาติ การเข้าเป็นสมาชิกและร่วมในกิจกรรมต่างๆ การแนะนำร้านอาหารที่ให้ทดลองนำผักปลอดภัยสารพิษออกจำหน่าย ซึ่งสามารถทำให้ความเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบทในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสามารถพัฒนา และมีความเข้มแข็งมากขึ้น

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ กลุ่มของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษที่ได้ทำการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในเขตสีลม ซึ่งได้ทำการเก็บข้อมูลที่ห้างสรรพสินค้า 2 แห่ง คือ ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล ในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในเขตสีลม ในห้างสรรพสินค้า 2 แห่งดังกล่าว ซึ่งได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษจำนวน 100 ชุด โดยทำการเก็บข้อมูลห้างสรรพสินค้าละ 50 ชุด

วิธีการสุ่มตัวอย่าง เป็นการสุ่มแบบเจาะจงเฉพาะกลุ่มของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และผู้ที่มีความสนใจในการเข้ามาดูสินค้าผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในแผนกดังกล่าว

สถานที่และระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ได้ทำการศึกษาและทำการเก็บข้อมูลในห้างสรรพสินค้าในเขตสีลมจำนวน 2 แห่ง คือ ห้างสรรพสินค้าโรบินสัน และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล โดยใช้ระยะเวลาในการทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นเวลา 2 เดือน

เครื่องมือและการทดสอบเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำการเก็บข้อมูล คือ ใ้แบบสอบถามในการสอบถามพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษจำนวน 100 ชุด ทำการสุ่มแบบเจาะจงโดยมีการพบกับผู้บริโภคที่เลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษโดยตรง และในแบบสอบถามนั้นมีส่วนประกอบด้วยกัน 3 ส่วน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ได้แก่ ความสะดวกในการซื้อผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ราคาของผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้ในการพิจารณาในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ เหตุผลในการเปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษและตลาดผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษในปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ได้แก่ เหตุผลในการเลือกบริโภคผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ เพราะตระหนักถึงความปลอดภัยสารพิษและห่วงใยในสุขภาพ เพศหญิงนิยมบริโภคผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษมากกว่าในเพศชาย ความคิดเห็นที่มีต่อความแตกต่างระหว่างผักและผลไม้ทั่วไปและผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ การรณรงค์ให้ทราบถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ สถานที่จัดจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษมีน้อยแห่งทำให้ไม่มีความสะดวกในการซื้อ และความคิดเห็นต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษกับการรักษาสุขภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดผลดีกับเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยขั้นตอนเป็นลำดับดังนี้ คือ

1. การรวบรวมข้อมูล โดยทำการรวบรวมจากเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง บทความทางวิชาการ และจากการศึกษาวิจัยที่มีผู้ทำการศึกษามาแล้ว
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริโภคที่เลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดกัญสารพิษ ในห้างสรรพสินค้า 2 แห่งดังกล่าว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามแล้วนำมาเรียบเรียงตามที่ถูกบริโภคได้ตอบแบบสอบถามมาแล้วนำไปวิเคราะห์ผล โดยใช้ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\text{หาค่าร้อยละ} = \frac{n}{N} \times 100$$

n = จำนวนกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา
 N = จำนวนกลุ่มประชากรทั้งหมด

2. หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์
 f = ความถี่ของตัวแปรที่ทำการวิเคราะห์
 $\sum fX$ = จำนวนตัวอย่างของกลุ่มประชากร
 N = จำนวนกลุ่มประชากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่เดือน กันยายน 2540 ถึง
เดือน เมษายน 2541

การดำเนินงานทำปัญหาพิเศษ

ลำดับที่	การดำเนินงาน	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1	ศึกษา เขียนโครงร่าง และสร้างเครื่องมือ							
2	นำเสนอโครงร่าง							
3	เก็บรวบรวม							
4	วิเคราะห์ข้อมูล							
5	สรุปผลและจัดทำรูปเล่ม							

งบประมาณ

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ในเขตสีลม
กรุงเทพมหานคร

1. ค่าโดยสาร	= 100	บาท
2. ค่าอาหาร	= 100	บาท
3. ค่าถ่ายเอกสาร	= 150	บาท
4. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	= 200	บาท
รวมค่าใช้จ่าย	= 550	บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การนำเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบของ ตารางข้อมูลประกอบคำบรรยาย ซึ่งได้ทำการหาค่าเฉลี่ยของห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล และห้างสรรพสินค้าโรบินสัน ในเขตสีลม กรุงเทพฯ ฯ ในปี 2541 และได้เรียงตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคในครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ (ตารางที่ 5)

1.1 เพศ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 83.00 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 17.00 เป็นเพศชาย

1.2 อาชีพ

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่ร้อยละ 44.00 มีอาชีพพนักงานบริษัท และร้อยละ 4.00 มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือที่ระบุไว้

1.3 ระดับการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.00 และมีการศึกษาระดับต่ำสุด คือระดับประถม คิดเป็นร้อยละ 2.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 อายุ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภครายใหญ่ มีอายุเฉลี่ยอยู่ในช่วงระหว่าง 26 - 36 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.00 ส่วนน้อยมีอายุต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.00

1.5 รายได้

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภครายใหญ่มีรายได้สูงสุด 20,000 บาทขึ้นไป / คน / เดือน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และส่วนน้อยมีรายได้ในช่วง 4,001 - 8,000 บาท / คน / เดือน คิดเป็นร้อยละ 6.00

1.6 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จากการวิจัยพบว่าจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้บริโภคโดยส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 3 - 5 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 และส่วนน้อยที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 8 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.00

1.7 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่า ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษโดยส่วนใหญ่ผู้บริโภคร้อยละ 57.00 มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 200 บาท / สัปดาห์ / ครอบครัว และร้อยละ 5.00 มีค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษประมาณ 400 - 600 บาท / สัปดาห์ / ครอบครัว

ตารางที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อาชีพ การศึกษา อายุ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และ ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษใน 1 สัปดาห์

ตัวแปร	ห้างเซ็นทรัล จำนวนร้อยละ (n = 50)	ห้างโรบินสัน จำนวนร้อยละ (n = 50)	จำนวน ร้อยละ
1.1 เพศ			
ชาย	14.00	20.00	17.00
หญิง	86.00	80.00	83.00
1.2 อาชีพ			
นักเรียน - นักศึกษา	12.00	24.00	18.00
รับราชการ	4.00	10.00	7.00
รัฐวิสาหกิจ	10.00	6.00	8.00
พนักงานบริษัท	52.00	36.00	44.00
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	10.00	14.00	12.00
แม่บ้าน	8.00	6.00	7.00
อื่น ๆ	4.00	4.00	4.00
1.3 ระดับการศึกษา			
ประถม	2.00	2.00	2.00
มัธยม	12.00	14.00	13.00
อนุปริญญา	8.00	10.00	9.00
ปริญญาตรี	62.00	60.00	61.00
สูงกว่าปริญญาตรี	14.00	10.00	12.00
อื่น ๆ	2.00	4.00	3.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัลของห้างโรบินสัน (n = 50)	จำนวนร้อยละ ร้อยละ (n = 50)	จำนวน
1.4 อายุ			
ต่ำกว่า 15	4.00	6.00	5.00
15 - 25	8.00	14.00	11.00
26 - 36	58.00	54.00	56.00
37 - 47	22.00	20.00	21.00
48 ปีขึ้นไป	8.00	6.00	7.00
1.5 รายได้			
ต่ำกว่า 4,000	8.00	10.00	9.00
4,001 - 8,000	4.00	8.00	6.00
8,001 - 12,000	8.00	12.00	10.00
12,001 - 16,000	20.00	16.00	18.00
16,001 - 20,000	24.00	20.00	22.00
20,000 ขึ้นไป	36.00	34.00	35.00
1.6 จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
1 - 2	6.00	36.00	21.00
3 - 5	62.00	44.00	53.00
6 - 8	28.00	12.00	20.00
8 ขึ้นไป	4.00	8.00	6.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัลของห้างโรบินสัน (n = 50)	จำนวนร้อยละ ร้อยละ (n = 50)	จำนวน
1.7 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
ต่ำกว่า 200	54.00	60.00	57.00
200 - 400	42.00	34.00	38.00
400 - 600	4.00	6.00	5.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นข้อมูลที่ได้ทำการเก็บรวบรวมจากห้างเซ็นทรัล และห้างโรบินสัน ในเขตสี่ลม กรุงเทพมหานคร ในปี 2541 ซึ่งเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ได้แก่ ความสะดวกในการซื้อ ความรู้สึกต่อราคาเมื่อเทียบกับผักและผลไม้โดยทั่วไป ความคิดเห็นที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้ในการพิจารณาในการเลือกซื้อ เหตุผลในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบัน (ตารางที่ 6)

2.1 ความสะดวกในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 62.00 ไม่มีความสะดวกในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ แต่ร้อยละ 38.00 มีความสะดวกในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

2.2 ราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 89.00 มีความรู้สึกว่าการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษราคาแพงกว่าผักและผลไม้โดยทั่วไป แต่ร้อยละ 11.00 มีความรู้สึกว่ามีราคาถูกกว่า

2.3 ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 55.00 มีความรู้สึกว่าการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษนั้นน่าจะมีความปลอดภัยจริง และร้อยละ 13.50 มีความรู้สึกว่าการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษนั้นไม่น่าทำได้ เนื่องจากการปลูกโดยวิธีการธรรมชาติทำให้ได้ปริมาณผลผลิตที่น้อยไม่คุ้มกับราคาที่ได้ในช่วงแรก แต่จะมีผลในระยะยาวในเรื่องของสุขภาพ เพราะฉะนั้นจึงขึ้นกับความอดทนของเกษตรกรในช่วงแรก

2.4 ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้ในการพิจารณาในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคร้อยละ 48.00 พิจารณาจากคำรับรองเป็นเกณฑ์ในการเลือกซื้อ และร้อยละ 8.00 พิจารณาจากยี่ห้อเป็นเกณฑ์ในการเลือกซื้อ

2.5 เหตุผลในการเปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 60.50 ห่วงใยในสุขภาพมากขึ้น และร้อยละ 12.00 มีเหตุผลในการเปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ เนื่องจากเพื่อเป็นการสนับสนุนวิธีการปลูกแบบธรรมชาติให้แก่เกษตรกร

2.6 ตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบัน

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 68.50 มีความคิดเห็นว่าตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบันเป็นตลาดที่แคบและผู้คนไม่ค่อยรู้จัก และร้อยละ 9.00 มีความคิดเห็น คือเป็นตลาดที่มีกลไกทางตลาดมาก

ตารางที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)	จำนวนร้อยละ
2.1 ความสะดวกในการซื้อ			
สะดวก	36.00	40.00	38.00
ไม่สะดวก	64.00	60.00	62.00
2.2 ราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
แพงกว่า	90.00	88.00	89.00
ถูกกว่า	10.00	12.00	11.00
2.3 ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
ปลอดภัยจริง	78.00	82.00	80.00
ไม่น่าทำได้	22.00	30.00	26.00
มีการปลูกแบบธรรมชาติ	38.00	58.00	48.00
2.4 ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
คำรับรอง	50.00	46.00	48.00
การบรรจุ	28.00	30.00	29.00
เครื่องหมายการค้า	12.00	18.00	15.00
ยี่ห้อ	10.00	6.00	8.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัลของห้างโรบินสัน (n = 50)	จำนวนร้อยละ ร้อยละ	จำนวน
2.5 เหตุผลในการเปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
ห่วงใยในสุขภาพมากขึ้น	62.00	59.00	60.50
สนับสนุนวิธีการปลูก	12.00	12.00	12.00
เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	26.00	29.00	2.50
2.6 ตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบัน			
เป็นตลาดที่แคบ	67.00	70.00	68.50
เป็นตลาดที่มีการลงทุนสูง	23.00	22.00	22.50
มีกลไกทางตลาดมาก	10.00	8.00	9.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

เป็นข้อมูลที่ได้ทำการเก็บรวบรวมจากห้างสรรพสินค้าทั้ง 2 แห่งดังกล่าว ซึ่งแสดงใน (ตารางที่ 7)

3.1 เหตุผลในการเลือกบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ เพราะตระหนักถึงความปลอดภัยสารพิษและห่วงใยในสุขภาพ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 95.00 ให้เหตุผลในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษเพราะห่วงใยในสุขภาพ และร้อยละ 5.00 ไม่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้

3.2 เพศหญิงนิยมบริโภคผักและผลไม้มากกว่าในเพศชาย

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 55.00 เห็นด้วยที่เพศหญิงนิยมบริโภคผักและผลไม้มากกว่าในเพศชาย และ ร้อยละ 19.00 ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

3.3 ราคาที่สูงขึ้นกับความต้องการในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 38.00 ไม่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับราคาที่สูงขึ้นแต่ร้อยละ 28.00 ไม่เห็นด้วยที่ราคาสูงขึ้นแล้วความต้องการที่จะบริโภคจะมีอีกต่อไป

3.4 ความคิดเห็นที่มีต่อความแตกต่างระหว่างผักและผลไม้โดยทั่วไปกับผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 47.00 ไม่มีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับผักและผลไม้โดยทั่วไปกับผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และร้อยละ 12.00 ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

3.5 การรณรงค์ให้ทราบถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษให้มากขึ้น

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 71.00 เห็นด้วยกับการรณรงค์ให้ทราบถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และร้อยละ 6.00 ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

3.6 สถานที่จัดจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษมีน้อยแห่ง ทำให้ไม่มีความสะดวกในการซื้อ

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 73.00 เห็นด้วยกับการที่มีสถานที่ในการจำหน่ายน้อยไปทำให้ไม่สะดวกในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ แต่ร้อยละ 7.00 ไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้

3.7 ความคิดเห็นต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษกับการรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดผลดีกับเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค

จากการวิจัยพบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ร้อยละ 87.00 เห็นด้วยต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษกับการรักษาสภาพแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดผลดีกับเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค ร้อยละ 13.00 ไม่มีความคิดเห็นในเรื่องนี้

ตารางที่ 7 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)	จำนวน ร้อยละ
3.1 เหตุผลในการเลือกบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
เห็นด้วย	96.00	94.00	95.00
ไม่มีความคิดเห็น	4.00	6.00	5.00
ไม่เห็นด้วย	-	-	-
3.2 เพศหญิงนิยมบริโภคผัก และ ผลไม้มากกว่าในเพศชาย			
เห็นด้วย	62.00	48.00	55.00
ไม่มีความคิดเห็น	24.00	28.00	26.00
ไม่เห็นด้วย	14.00	24.00	19.00
3.3 ราคาที่สูงขึ้นกับความต้องการในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
เห็นด้วย	40.00	26.00	33.00
ไม่มีความคิดเห็น	40.00	36.00	38.00
ไม่เห็นด้วย	20.00	38.00	29.00
3.4 ความคิดเห็นที่มีต่อความแตกต่างระหว่างผักและผลไม้โดยทั่วไป กับผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
เห็นด้วย	42.00	40.00	41.00
ไม่มีความคิดเห็น	48.00	46.00	47.00
ไม่เห็นด้วย	10.00	14.00	12.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละของ ห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละของ ห้างโรบินสัน (n = 50)	จำนวน ร้อยละ
3.5 การรณรงค์ให้ทราบถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
เห็นด้วย	74.00	68.00	71.00
ไม่มีความคิดเห็น	20.00	26.00	23.00
ไม่เห็นด้วย	6.00	6.00	6.00
3.6 สถานที่ในการจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษมีน้อยแห่ง ทำให้ไม่มีความสะดวกในการซื้อ			
เห็นด้วย	78.00	68.00	73.00
ไม่มีความคิดเห็น	16.00	24.00	20.00
ไม่เห็นด้วย	6.00	8.00	7.00
3.7 ความคิดเห็นต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษกับการรักษาสุขภาพแวดล้อมซึ่งทำให้เกิดผลดีกับเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค			
เห็นด้วย	96.00	78.00	87.00
ไม่มีความคิดเห็น	4.00	22.00	13.00
ไม่เห็นด้วย	-	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าในปัจจุบันผู้บริโภครู้ได้ห่วงใยในสุขภาพมากขึ้นจึงได้เปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษแทนผักและผลไม้ทั่วไป เนื่องจากตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากสารเคมีที่สลายตัวได้ช้าที่มีตกค้างในระบบนิเวศน์เป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้บริโภคอยากที่รอดพ้นจากสารเคมีที่ปนเปื้อนในผลผลิตทางการเกษตรต่างๆ ได้ ดังนั้นการที่ผู้บริโภคเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษนั้นมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อีกทางหนึ่ง เพราะเกษตรกรสามารถปลูกผักและผลไม้โดยใช้วิธีการปลูกแบบธรรมชาติโดยไม่มีการใช้สารเคมี ซึ่งทำให้ปริมาณสารพิษที่ตกค้างในระบบนิเวศน์ลดลงได้ และเป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรได้อุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่องก่อให้เกิดผลดีต่อตัวเกษตรกรผู้ผลิต ผู้บริโภค และระบบนิเวศน์ จะเห็นได้ว่าราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบันมีราคาใกล้เคียงกันในบางชนิดและราคาแพงกว่าผักและผลไม้ทั่วไป แต่ผู้บริโภคยังคงที่จะบริโภคต่อไปเรื่อยๆ เพื่อเป็นการรักษาสุขภาพและมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเห็นด้วยในการรณรงค์ให้นิยมบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษให้มากขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นตลาดสินค้าปลอดภัยสารพิษได้เป็นอย่างมาก

บทที่ 5

สรุป และ ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงสำรวจ เพื่อทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ในเขตสี่ลม กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึงสถานภาพด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ได้แก่ จำนวนของผู้บริโภคที่ทำการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล และห้างสรรพสินค้าโรบินสัน จำนวน 100 คน โดยทำการสุ่มแบบเจาะจงห้างละ 50 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ในส่วนของข้อมูลสถานภาพด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 83.00 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 17.00 เป็นเพศชาย อาชีพส่วนใหญ่ร้อยละ 44.00 เป็นพนักงานบริษัท และร้อยละ 4.00 มีอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ระบุไว้ ระดับการศึกษาพบว่าร้อยละ 61.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 56.00 มีอายุเฉลี่ยในช่วง 26 - 36 ปี และร้อยละ 5.00 มีอายุเฉลี่ยต่ำกว่า 15 ปี รายได้พบว่าร้อยละ 35.00 มีรายได้สูงสุด 20,000 บาทขึ้นไป / คน / เดือน และร้อยละ 6.00 มีรายได้ในช่วง 4,001 - 8,000 บาท จำนวนสมาชิกในครอบครัวร้อยละ 53.00 มีจำนวนสมาชิก 3 - 5 คน และร้อยละ 6.00 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 8 คนขึ้นไป ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษร้อยละ 57.00 มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 200 บาท / สัปดาห์ / ครอบครัว และร้อยละ 5.00 มีค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษประมาณ 400 - 600 บาท / สัปดาห์ / ครอบครัว

ส่วนพฤติกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ความสะดวกในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 62.00 ไม่มีความสะดวกในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ แต่ร้อยละ 38.00 มีความเห็นว่ามีความสะดวกในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ ราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษส่วนใหญ่ร้อยละ 89.00 มีความรู้สึกว่าจะแพงกว่า แต่ร้อยละ 11.00 มีความรู้สึกว่ามีราคาถูกกว่า ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ พบว่าร้อยละ 80.00 มีความรู้สึกว่าจะผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษน่าจะมีความปลอดภัยจริง และร้อยละ 26.00 มีความรู้สึกว่าจะผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษนั้นไม่น่าทำได้

แม้ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากการปลูกโดยวิธีธรรมชาตินั้นทำให้ได้ปริมาณผลผลิตที่น้อยไม่คุ้มกับราคาที่ได้ในช่วงแรก แต่จะมีผลในระยะยาวในเรื่องของสุขภาพ เพราะฉะนั้นจึงขึ้นกับความอดทนของเกษตรกรในช่วงแรก

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษของผู้บริโภคในเขตสีลม กรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภค คือ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และพฤติกรรมกรรมการบริโภค ซึ่งน่าที่จะมีการดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ คือ

1. ควรจัดให้มีสถานที่จำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษให้มากกว่าในปัจจุบัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภคและประชาชนที่สนใจ และเป็นการจูงใจให้ผู้บริโภคมาซื้อได้บ่อยและจำนวนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนที่ยังไม่เคยบริโภคได้เกิดการทดลองและเกิดพฤติกรรมในการบริโภคอย่างต่อเนื่อง
2. ดำเนินการให้ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ โดยประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และอันตรายที่เกิดจากการสะสมของสารพิษที่อยู่ในร่างกายเมื่อบริโภคผักและผลไม้โดยทั่วไป
3. จากการสำรวจพบว่าราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษมีราคาแพงกว่าผักและผลไม้โดยทั่วไป การที่จะให้ราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษลดต่ำลงนั้นสามารถทำได้โดยส่งเสริมให้ผู้บริโภคได้มีการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษให้มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีการผลิตผลผลิตในปริมาณที่มากขึ้นทำให้ต้นทุนต่อหน่วยในการผลิตลดต่ำลงส่งผลให้ราคาผลผลิตที่จำหน่ายลดต่ำลง ซึ่งเป็นการจูงใจให้ผู้ที่มีรายได้ปานกลางและรายได้คืออยู่แล้วบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษได้มากขึ้น เนื่องจากราคาที่ไม้แตกต่างกัน อีกทั้งยังได้รับประโยชน์จากการบริโภคผักและผลไม้ที่ไม่มีสารพิษตกค้าง

ข้อเสนอแนะทางด้านการวิจัย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้พบปัญหาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ความไม่สะดวกในการเก็บข้อมูลในการให้ผู้บริโภคร่วมทำแบบสอบถาม เนื่องจากสถานที่ในการเก็บข้อมูลมีจำกัด
2. ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามไม่สละสลวย ทำให้อ่านแล้วไม่ไพเราะ และสับสนได้
3. ในแบบสอบถามควรมีคำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะบางอย่างที่มีประโยชน์แก่งานวิจัย
4. ควรทำการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้ผลิตผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

เอกสารอ้างอิง

กิตติธาดา กาคำ . 2536 . “ บริโภคพืชผักที่ไร้สารพิษเพื่อชีวิตที่ยืนยาว ” กรุงเทพมหานคร .
(8 กรกฎาคม 2536) : หน้า 1 - 5 .

กิตติ . 2537 . “ ผักปลอดสารพิษไม่ปลอดภัย ” . GOOD LIFE . ธันวาคม . 7 (84) : 35 - 40 .

เดือนจิตร สวงวนศิลป์ . 2536 . การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารปลอดสารพิษใน
เขตกรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานคร : ปัญหาพิเศษ . สถาบันเทคโนโลยีพระ
จอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง .

ตรียศ ตีริมรรคา . 2538 . “ ผักปลอดสารพิษกับวิถีชีวิตคนเมือง ” . โลกคุณภาพ . 11 (88)
: 78 - 79

(5 กรกฎาคม 2536) : หน้า 5 - 6 .

ประพจน์ เกตราภาส . 2539 . “ ทำไมต้องปลอดสารพิษ ” ฉลาดซื้อ . 2 (11) : 22 - 24 .

ประเวศ ะสี . 2537 . “ ตลาดทางเลือกใหม่ของผู้บริโภค ” . นิตยสารหมอชาวบ้าน .
(16) 181 : 25 - 27 .

วิฑูรย์ ปัญญากุล . 2535 . “ แนวคิดและความหมายของเกษตรกรรมทางเลือก ” .
เกษตรกรรมทางเลือก : หนทางรอดของเกษตรกรรมไทย : กรุงเทพมหานคร .

อมรา วงศ์พุทธพิทักษ์ . 2537 . “ สิ่งปนเปื้อนในอาหารที่มีผลกระทบต่อสุขภาพคนไทย ” .

คณะกรรมการระบาดวิทยาแห่งชาติ สถาบันวิจัยสาธารณสุขไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่ง
ชาติ , กรุงเทพมหานคร . (เอกสารอัดสำเนา) .

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

คำชี้แจง

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง

1. เพศ	☐	ชาย	☐	หญิง
2. อาชีพ	☐	นักเรียน - นักศึกษา	☐	รับราชการ
	☐	รัฐวิสาหกิจ	☐	พนักงานบริษัท
	☐	ประกอบธุรกิจส่วนตัว	☐	แม่บ้าน
	☐	อื่นๆ -----		
3. ระดับการศึกษา	☐	ประถม	☐	มัธยม
	☐	อนุปริญญา	☐	ปริญญาตรี
	☐	สูงกว่าปริญญาตรี	☐	อื่นๆ
4. อายุ	☐	ต่ำกว่า 15 ปี	☐	15 - 25 ปี
	☐	26 - 36 ปี	☐	37 - 47 ปี
	☐	48 ปีขึ้นไป		
5. รายได้ต่อเดือน	☐	ต่ำกว่า 4,000 บาท	☐	4,000 - 8,000 บาท
	☐	8,001 - 12,000 บาท	☐	12,001 - 16,000 บาท
	☐	16,001 - 20,000 บาท	☐	20,000 บาทขึ้นไป
6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว	☐	1 - 2 คน	☐	3 - 5 คน
	☐	6 - 8 คน	☐	8 คนขึ้นไป
7. ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ	☐	ต่ำกว่า 200 บาท	☐	200 - 400 บาท
	☐	400 - 600 บาท	☐	600 - 800 บาท
	☐	800 บาทขึ้นไป		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านเห็นว่าถูกต้อง

8. ความสะดวกในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

สะดวก ไม่สะดวก

9. ราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ราคาแพงกว่า ราคาถูกกว่า

10. ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

น่าจะปลอดภัยจริง เนื่องจากมีวิธีการปลูกแบบธรรมชาติ และมีโครงการที่ดูแลเกษตรกรในโครงการนี้ ทำให้เกิดความเชื่อถือแก่ผู้บริโภคได้

ไม่น่าทำได้ เนื่องจากการปลูกโดยวิธีการธรรมชาตินั้นทำให้ได้ปริมาณผลผลิตที่น้อยไม่คุ้มกับราคาที่ได้ในตอนแรก แต่จะมีผลในระยะยาวในเรื่องของสุขภาพ เพราะฉะนั้นขึ้นกับความอดทนของเกษตรกรในตอนแรก

มีการปลูกแบบธรรมชาติจริง แต่อนุญาตให้มีการใช้สารเคมีได้บางชนิดที่ไม่เป็นอันตราย และต้องใช้อย่างถูกหลักการ

11. ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้ในการพิจารณาในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

คำรับรอง การบรรจุหีบห่อ

เครื่องหมายการค้า ยี่ห้อของผู้ผลิต

12. เหตุผลในการเปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เป็นห่วงในสุขภาพมากขึ้น

เป็นการช่วยสนับสนุนวิธีการปลูกโดยแบบธรรมชาติให้แก่เกษตรกร

เป็นการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น

13. ตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบัน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เป็นตลาดที่ค่อนข้างแคบและผู้คนไม่ค่อยรู้จัก

เป็นตลาดที่มีการลงทุนที่ค่อนข้างสูง

เป็นตลาดที่มีกลไกทางตลาดที่มาก

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย X ลงในช่องว่างที่ต้องการ

คำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่มีความ คิดเห็น	ไม่เห็นด้วย
	3	2	1
1. เหตุผลในการเลือกบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษเพราะตระหนักถึงความปลอดภัยและห่วงใยในสุขภาพ			
2. เพศหญิงมักนิยมบริโภคผักและผลไม้มากกว่าในเพศชาย			
3. ราคาที่สูงขึ้นกับความต้องการในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
4. ความคิดเห็นที่มีต่อความแตกต่างระหว่างผักและผลไม้ทั่วไปกับผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
5. การรณรงค์ให้ทราบถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ			
6. สถานที่ จัดจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษมีน้อยทำให้ผู้บริโภคไม่มีความสะดวกในการซื้อ			
7. ความคิดเห็นต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษกับการรักษาสุขภาพแวดล้อม และมีผลดีกับเกษตรกรผู้ผลิต			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อาชีพ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)
1.1 เพศ		
ชาย	14.00	20.00
หญิง	86.00	80.00
1.2 อาชีพ		
นักเรียน - นักศึกษา	12.00	24.00
รับราชการ	4.00	10.00
รัฐวิสาหกิจ	10.00	6.00
พนักงานบริษัท	52.00	36.00
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	10.00	14.00
แม่บ้าน	8.00	6.00
อื่น ๆ	4.00	4.00
1.3 ระดับการศึกษา		
ประถม	2.00	2.00
มัธยม	12.00	14.00
อนุปริญญา	8.00	10.00
ปริญญาตรี	62.00	60.00
สูงกว่าปริญญาตรี	14.00	10.00
อื่น ๆ	2.00	4.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)
1.4 อายุ		
ต่ำกว่า 15	4.00	6.00
15 - 25	8.00	14.00
26 - 36	58.00	54.00
37 - 47	22.00	20.00
48 ปีขึ้นไป	8.00	6.00
15 รายได้		
ต่ำกว่า 4,000	8.00	10.00
4,001 - 8,000	4.00	8.00
8,001 - 12,000	8.00	12.00
12,001 - 16,000	20.00	16.00
16,001 - 20,000	24.00	20.00
20,000 ขึ้นไป	36.00	34.00
1.6 จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 - 2	6.00	36.00
3 - 5	62.00	44.00
6 - 8	28.00	12.00
8 ขึ้นไป	4.00	8.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)
1.7 ค่าใช้จ่ายในการซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
ต่ำกว่า 200	54.00	60.00
200 - 400	42.00	34.00
400 - 600	4.00	6.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)
2.1 ความสะดวกในการซื้อ		
สะดวก	36.00	40.00
ไม่สะดวก	64.00	60.00
2.2 ราคาของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
แพงกว่า	90.00	88.00
ถูกกว่า	10.00	12.00
2.3 ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
ปลอดภัยจริง	65.00	45.00
ไม่น่าทำได้	10.00	17.00
มีการปลูกแบบธรรมชาติ	25.00	38.00
2.4 ปัจจัยที่ผู้บริโภคใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกซื้อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
คำรับรอง	50.00	46.00
การบรรจุ	28.00	30.00
เครื่องหมายการค้า	12.00	18.00
ยี่ห้อ	10.00	6.00
2.5 เหตุผลในการเปลี่ยนมาบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
ห่วงใยในสุขภาพมากขึ้น	62.00	59.00
สนับสนุนวิธีการปลูก	12.00	12.00
เป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	26.00	29.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)
2.6 ลักษณะตลาดของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษในปัจจุบัน		
เป็นตลาดที่แคบผู้คนไม่รู้จัก	67.00	70.00
เป็นตลาดที่มีการลงทุนสูง	23.00	22.00
เป็นตลาดที่มีกลไกทางตลาดมาก	10.00	8.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน
3.1 เหตุผลในการเลือกบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
เห็นด้วย	96.00	94.00
ไม่มีความคิดเห็น	4.00	6.00
ไม่เห็นด้วย	-	-
3.2 เพศหญิงนิยมบริโภคผักและผลไม้มากกว่าในเพศชาย		
เห็นด้วย	62.00	48.00
ไม่มีความคิดเห็น	24.00	28.00
ไม่เห็นด้วย	14.00	24.00
3.3 ราคาที่สูงขึ้นกับความต้องการในการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
เห็นด้วย	40.00	26.00
ไม่มีความคิดเห็น	40.00	36.00
ไม่เห็นด้วย	20.00	38.00
3.4 ความคิดเห็นที่มีต่อความแตกต่างระหว่างผักและผลไม้โดยทั่วไป กับผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
เห็นด้วย	42.00	40.00
ไม่มีความคิดเห็น	48.00	46.00
ไม่เห็นด้วย	10.00	14.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	จำนวนร้อยละ ของห้างเซ็นทรัล (n = 50)	จำนวนร้อยละ ของห้างโรบินสัน (n = 50)
3.5 การรณรงค์ให้ทราบถึงประโยชน์ของผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษ		
เห็นด้วย	74.00	68.00
ไม่มีความคิดเห็น	20.00	26.00
ไม่เห็นด้วย	6.00	6.00
3.6 สถานที่ในการจำหน่ายผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษมีน้อยแห่ง ทำให้ไม่มีความสะดวกในการซื้อ		
เห็นด้วย	78.00	68.00
ไม่มีความคิดเห็น	16.00	24.00
ไม่เห็นด้วย	6.00	8.00
3.7 ความคิดเห็นต่อการบริโภคผักและผลไม้ปลอดภัยสารพิษมีส่วนช่วยในการรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อเกษตรกร และผู้บริโภค		
เห็นด้วย	96.00	78.00
ไม่มีความคิดเห็น	4.00	22.00
ไม่เห็นด้วย	-	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้